

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Odpowiedzialność karna nieletnich			Rok akademicki	2022/2023
Kierunek studiów	Pedagogika			Forma studiów	studia niestacjonarne
Zakres studiów	Pedagogika resocjalizacyjna z terapią pedagogiczną			Profil studiów	ogólnokademycki
Prowadzący przedmiot	dr Wioletta Wróbel-Delegacz			Cykl kształcenia	
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail	wioletta.wrobel.delegacz@wsge.edu.pl	Telefon	Semestr	III MGR
	Forma prowadzenia zajęć			(seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria/ zajęcia projektowe) (wpisać jakie)	
(I) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się. (II) Proszę wybrać odpowiednio przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.	wykład		ćwiczenia		
	x		x		
Wymagania wstępne					

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(I) Jeden punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji		Czynności	Liczba godzin
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			3
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	12
	e-learning	inne ...	6	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			18
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	12
			czytanie wskazanej literatury	12
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	12
	e-learning	inne ...		
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	
	e-learning	inne ...		
Sumaryczne obciążenie studenta				75
Punkty ECTS				3

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	<p>Celem jest zapoznanie studenta z podstawową wiedzą na temat odpowiedzialności karnej nieletnich i przestępczości nieletnich. Podczas zajęć student zapoznaje się z wiedzą dotyczącą definicji związanych z przestępczością nieletnich (min. nieletni, małoletni, czyn karalny, przestępstwo). Poznaje okoliczności odpowiedzialności karnej dzieci i zapoznaje się z najczęściej popełnianymi przez nieletnich czynami karalnymi. W trakcie zajęć student zapoznaje się z treściami dotyczącymi uwarunkowań przestępczości nieletnich, postępowaniem wobec nieletniego który popełnił czyn karalny (min. zatrzymanie, przesłuchanie, postępowanie przed Sądem). Na zajęciach analizowane są statystyki dot. przestępczości nieletnich oraz środki wychowawcze i poprawcze stosowane wobec nieletnich</p>
----------------	--

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
forma zajęć: WYKŁAD				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		wykład, wyjaśnienie, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych, technika kształcenia na odległość: elearning		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć „na sali”	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Ogólna charakterystyka postępowania w sprawach nieletnich	rys historyczny, podstawowe cele i założenia ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, zasady postępowania	1	
2.	Środki zapobiegania i zwalczania przestępczości nieletnich	rodzaje środków, nadzór rodzicielski, kuratorski, organizacji	1	
3.	Procesowy i wykonawczy aspekt odpowiedzialności karnej nieletniego oraz orzekanie kary wobec nieletnich	strony i tryb postępowania, stosowanie kar	1	
4.	Postępowanie przed sądem wybrane zagadnienia	stosowanie przepisów k.p.k i k.p.c., cel postępowania, dowód z opinii, środki tymczasowe, schronisko dla nieletnich, przeglądanie akt sprawy		2
5.	Udzielanie nagród i stosowanie środków dyscyplinarnych wobec nieletnich umieszczonych w schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych	upoważnienie, dyrektora podstawy i zasady, katalog nagród, uchylenie decyzji, katalog środków dyscyplinarnych		2
6.	Postępowanie wychowawcze wybrane zagadnienia	formy oddziaływania na nieletnich w placówkach, praktyki religijne, badanie stanu trzeźwości, sprawowanie nadzorów, pomoc zastępcza, tworzenie i nadzór nad policyjnymi izbami dziecka oraz nad ośrodkami kuratorskimi		2
Suma godzin			9	
forma zajęć: ĆWICZENIA				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych, zadania praktyczne, metoda tekstu źródłowego		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć „na sali”	
			bezpośredni kontakt	e-learning
1.	Czyn karalny, demoralizacja, wiek sprawcy	osoba małoletnia a nieletnia, czyn karalny a demoralizacja, odpowiedzialność za przestępstwo, ciężkie przestępstwa, obowiązek przeciwdziałania i zawiadomienia - art. 4 u.p.n	3	
2.	Środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich	kategorie środków, zobowiązania nakładane na rodziców, kara pieniężna i umieszczanie w zakładzie poprawczym	4	
3.	Postępowanie przed sądem	właściwość miejscowa i rzeczowa, prawo do obrony, wszczęcie, umorzenie, zawieszenie postępowania, czynny ścigane na wniosek i z oskarżenia prywatnego, strony postępowania, wywiad środowiskowy, doręczenia, zażalenia, koszty postępowania	4	
4.	Przebieg postępowania	Wszczęcie, czynności dowodowe, obrońca z urzędu, czynności dowodowe policji, przesłuchanie nieletniego, przesłanki zatrzymania i umieszczenia w policyjnej izbie dziecka, wyznaczenie i przebieg rozprawy, zakres zaskarżenia, udział nieletniego w rozprawie	4	
5.	Postępowanie wykonawcze	przepisy ogólne, środki wychowawcze i lecznicze, środek poprawczy, użycie środków przymusu bezpośredniego, zatrudnianie nieletnich umieszczonych w zakładach poprawczych lub schroniskach dla nieletnich	3	
Suma godzin			18	
<p>* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnianie, konsultacja, pokaz.</p> <p>Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych).</p> <p>Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja	
KIERUNKOWE / OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
Wiedza	
K2A_W01	w stopniu pogłębionym posiada wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk, zna terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
K2A_W07	ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych; ma uporządkowaną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, pogłębioną w wybranych zakresach
K2A_W13	posiada pogłębioną wiedzę w wybranym zakresie studiów
Umiejętności	
K2A_U01	posiada pogłębione umiejętności obserwowania, wyszukiwania i prze-twarzania, interpretacji, syntezy i prezentacji informacji na temat zjawisk społecznych różnej natury, przy użyciu różnych źródeł z punktu widzenia różnych problemów edukacyjnych
K2A_U13	posiada pogłębione umiejętności w wybranym zakresie studiów
Kompetencje społeczne	
K2A_K05	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań pedagogicznych
K2A_K08	posiada pogłębione kompetencje społeczne w wybranym zakresie studiów
SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i treść efektu szczegółowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (wybrać z listy poniżej **)
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym:	
E.1R.W5. prawo-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga; podstawy prawne funkcjonowania systemów resocjalizacji w perspektywie krajowej i międzynarodowej, instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym; podstawy kryminologii z elementami wiktymologii; znaczenie organizacji pozarządowych w procesie resocjalizacji; zagadnienia pomocy rodzinie i poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego.	inne: test, prezentacja, aktywność merytoryczna
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.1R.U5. analizować prawo-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga; prezentować instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym i zamkniętym oraz główne organizacje pozarządowe uczestniczące w procesie resocjalizacji; wykorzystywać podstawy kryminologii z elementami wiktymologii; realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.	inne: test, prezentacja, aktywność merytoryczna
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.1R.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	prezentacja, aktywność merytoryczna
** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)	

V. Forma i warunki zaliczenia

(!) Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Zatem każdy student rozliczający przedmiot, w tym w minimalnym akceptowalnym stopniu (na ocenę 3,0), otrzymuje pełną liczbę punktów ECTS.

(!) Każdy z efektów przewidzianych programem przedmiotu musi zostać osiągnięty co najmniej na minimalnym poziomie akceptowanym przez osobę prowadzącą zajęcia.

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			<p>Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danego zadania określonymi przez osobę prowadzącą zajęcia.</p> <p>Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2,0), gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną (3,0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dostateczny plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
	test			
	zadanie			
egzamin ustny				
zaliczenie na ocenę	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat	x	100	
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
	INNE:	TEST	x	100
zaangażowanie społeczne				
suma:			200 /100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja		x	50	
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)		x	50	
INNE:	(wpisz jaka)			
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 1 nieobec.)				
suma:			100 /100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE:	(wpisz jaka)			
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - nieobec.)				
suma:			0 /100	

VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe

(!) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.

Literatura podstawowa

Piotr Górecki, Violetta Konarska-Wrzosek, Postępowanie w sprawach nieletnich. Komentarz, Wolters Kluwer Polska 2019

Marianna Korcyl- Wolska, Postępowanie w sprawach nieletnich, wydanie 3, 2015

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r- Kodeks Karny

Literatura uzupełniająca

Korcyl-Wolska M., Postępowanie w sprawach nieletnich, Warszawa, 2008

Górecki P, Konarska-Wrzosek V, Postępowanie w sprawach nieletnich. Komentarz, Warszawa, 2015

G. Kowalski, Podmiotowe i przedmiotowe uwarunkowania przestępstwa (studium kryminologiczno-prawne), Toruń 2012

B. Hołyst, Kryminologia, Warszawa 2001

Red. B. Gulla, M Wysocka-Pleczyk, Przystępczość nieletnich, 2009

Lipka M. Zjawisko patologii społecznej wśród młodzieży, Warszawa 1997Veillard-Cybulska M.H, Nietelni przestępcy w świecie, Warszawa 1968

Kmiecik-Baran K, Młodzież i przemoc, Mechanizmy socjologiczno-psychologiczne, Warszawa 2000

Red. Papież J, Plukis A, Przemoc dzieci i młodzieży, Toruń 1999

Uwagi

(!) pola są wypełniane przez uczelnianego opiekuna sylabusów (proszę nie zmieniać ich zawartości; w przypadku uwag, proszę o kontakt z opiekunem sylabusów)

(!) pola białe wypełnia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za opis przedmiotu